

Arkivsaksnr.:
2022/6458

Dokumentdato:
05.09.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak:
51/22

Møtedato:
13.09.2022

Budsjettforslag for 2023 - Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bakgrunn

Fakultetet er bedt om å utarbeide budsjettforslag for 2023 som vil være et innspill i UiBs budsjettforhandling i Universitetsstyret i oktober.

Fagmiljøene ved fakultetet ble i mai 2022 invitert til å komme med innspill til fakultetets budsjettforslag. Innspillene ble fulgt opp med dialogmøter i juni og august. Der ble det foretatt ytterligere avklaringer omkring instituttenes budsjettinnspill. Budsjettforslaget som legges frem for fakultetsstyret er resultat av innspill fra fagmiljøene, dialogmøtene og fakultetets strategiske prioriteringer.

Universitetet orienterte i brev av 20.05.2022 om retningslinjer for budsjettforslaget for 2023. Her inviteres det til en diskusjon om fakultetets totaløkonomi, hvordan denne kan økes og hva en kan få til av resultater fremover.

Budsjettprosessen er basert på at fakultetets forslag skal være på et overordnet nivå og vise fakultetets prioriteringer. Budsjettet vil derfor ikke beskrive alle forslag fra fagmiljøene i detalj. Statsbudsjettet for 2023 vil bli lagt frem 6 oktober og UiB skal vedta sitt budsjett 27 oktober. Fagmiljøenes spesifikke behov for ressurser vil bli ytterligere behandlet når fakultetets budsjetttramme for 2023 er vedtatt, og fakultetsstyret skal foreta endelig ressursfordeling i møtet i desember 2022.

I det følgende oppsummeres hovedpunktene i budsjettforslaget.

Budsjetttramme

Fakultetet får i budsjett 2023 en betydelig økning i resultatinntektene for utdanning og en mindre reduksjon knyttet til resultatinntekter for forskning. Vi har også fått en styrking av budsjettrammen på grunn av videre oppbygging av studieplassene som ble tildelt i 2020. Departementets effektiviseringskutt og omfordeling av midler til oppfølging av UiBs strategi videreføres. Totalbudsjettet for fakultetet i 2023 anslås til ca. kroner 502 millioner. I dette ligger det inne forventninger om flere rekrutteringsstillinger og at den eksternt finansierte aktiviteten øker til kr 125 millioner.

Faglige mål og utfordringer

Fakultetet har som mål å fremme nyskapende og internasjonalt anerkjent forskning og utdanning og sette premisser for forskning på de store samfunnsutfordringene. Vi skal ha fremragende utdanning hvor man utdanner kandidater med solid fagkunnskap, høy analytisk kompetanse og arbeidslivsrelevans.

Det samfunnsvitenskapelige fakultetet har følgende prioriteringer kommende budsjettår:

- Forskning av høy kvalitet
- Flere rekrutteringsstillinger
- Styrke og utvikle masterutdanningene
- Fortsette innsats for økt studentgjennomføring
- Styrke og utvikle forskerutdanningen
- Likestilling og mangfold
- Fortsatt vekst i BOA aktiviteten
- Flere studieplasser

Fakultetet har et stort behov for rekrutteringsstillinger. De er sentrale for doktorgradsproduksjonen, gir viktige bidrag til forskningsvirksomheten og støtter opp om fakultetets rolle som viktig bidragsyter til forskning. Stipendiater og postdoktorer er også viktige for å sikre tilstrekkelig undervisnings- og veiledningskapasitet ved fakultetet. Fakultetets måltall for rekrutteringsstillinger finansiert av UiB har gått ned de siste årene, samtidig som utdannings og forskningsaktiviteten har økt. Uten en økning i rekrutteringsstillingene i 2023 ligger fakultetet an til en ytterligere reduksjon i måltallet for 2024. Åpne rekrutteringsstillinger er en viktig del av fakultetets faglig-strategiske handlingsrom og nedgangen i rekrutteringsstillinger er problematisk. For å støtte opp om fakultetets ekspansjon innen undervisning og forskning, ber vi om å få tildelt 10 nye rekrutteringsstillinger i 2023.

IKT og kunstig intelligens er et viktig satsingsområde for fakultetet. Den betydelige veksten innen både utdanning og forskning på IKT/AI-feltet har tydeliggjort SV-fakultetets sentrale rolle på dette feltet. Det tydeliggjør også at Institutt for informasjons- og medievitenskap er et teknologitungt institutt som naturlig hører inn under det som defineres som MNT-fag og at rekrutteringsstillinger øremerket MNT-fag også bør kunne tildeles dette teknologitunge fagmiljøet.

Det er et viktig mål for fakultetet å styrke masterutdanningen og øke rekrutteringen til masterprogrammene. Det er ønskelig både å styrke eksisterende masterprogram, men også legge til rette for å utvikle nye, gjerne tverrfaglige masterprogram. Fakultetet ber UiB spille inn behov for flere studieplasser til SV-fakultetet over statsbudsjettet. Det er også viktig for fakultetet å få avklart finansieringen knyttet til omgjøringen av PPU studieplasser til det allerede oppstartede lektorprogrammet i samfunnsfag (5LU).

Videre ber fakultetet om midler til fornyelse av teknisk utstyr til MCB, en videreføring av støtten til CET emnet i bærekraftig innovasjon, og til videreføring av den nasjonale infrastruktursatsingen KODEM gjennom støtte til KODEM-light.

Fakultetet har skissert et langtidsbudsjett der det er en forventning om fortsatt vekst både i forsknings- og utdanningsaktiviteten ved fakultetet for perioden 2024-2026.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet vedtar det fremlagte budsjettforslaget for 2023.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør

Vedlegg

1 Innspill til budsjettforslag 2023 SV-fakultetet

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Budsjettforslag for 2023

Innhold

1. Anslag på samlede inntekter i 2023
2. Omtale av planlagte disponeringer av 2023-budsjettet
 - 2.1. Viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2023
 - 2.1.1. Fakultetets forskningssatsinger
 - 2.1.2. Fakultetets utdanningssatsinger
 - 2.1.3. Likestilling og mangfold
 - 2.2. Fakultetets innspill til UiBs prioriterte formål (øremerkede avsetninger)
 - 2.3. Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene
 - 2.4. Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering
 - 2.5. Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser
3. Langtidsbudsjett for perioden 2024 – 2026

1. Anslag på fakultetets samlede inntekter i 2023

Fakultetet har en estimert inntektsramme på grunnbevilgningen på kr 377 122 mill. Dette inkluderer midler som vi søker finansiert innenfor UiBs budsjett. I tillegg kommer BOA-inntekter på kr 125 000 mill. Samlet gir dette et totalbudsjett i 2023 på kr 502 122 mill.

Tabell 1 Anslag på samlede inntekter i 2023

Budsjettforslag for inntekter Det samfunnsvitenskapelige fakultet (tusen kr)	Budsjett 2022	Budsjettforslag 2023	Endring	Endring %
Basis	141 848	147 710	5 862	4,1 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	116 969	132 333	15 364	13,1 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	19 750	19 394	-356	-1,8 %
Delsum annuum	278 568	299 437	20 869	7,5 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	57 244	64 166	6 922	12,1 %
Øremerkede midler annet	8 421	5 520	-2 902	-34,5 %
Delsum øremerket	65 665	69 685	4 020	6,1 %
Sum KD-inntekt	344 233	369 122	24 889	7,2 %
Instituttinntekter annuum	5 000	6 000	1 000	20,0 %
Instituttinntekter øremerket	-	-	-	-
Sum instituttinntekter	5 000	6 000	1 000	20,0 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	-2 800	-2 800	-	0,0 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	-	-1 000	-1 000	-
Investeringer finansiert av BOA	-200	-200	-	0,0 %
Avskrivningsinntekter	4 000	6 000	2 000	50,0 %
Inntekter til investering/avskrivning	1 000	2 000	1 000	100,0 %
Sum grunnbevilgning	350 233	377 122	26 889	7,7 %
Bidragmidler NFR	69 000	65 000	-4 000	-5,8 %
Bidragmidler EU	23 000	25 000	2 000	8,7 %
Bidragmidler andre inkl. oppdragsmidler	23 000	35 000	12 000	52,2 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler	115 000	125 000	10 000	8,7 %
Sum totalt inntektsbudsjett	465 233	502 122	36 889	7,9 %

*Fra 2022 skilles det ikke lenger mellom oppdragsinntekt og bidragsinntekter i budsjettmålet. Det er ikke tatt hensyn til økt budsjettramme for PPU studie plassene.

I budsjettet er det lagt til grunn:

- Lønns- og priskompensasjon på 3,3 %
- Strategisk omfordeling ved UiB på 0,6 %
- Effektiviseringskutt på 0,5%

Basis

Fakultetet har budsjettet med en nettoøkning i basistildelingen på kr 5,8 mill. Økningen består av lønns- og priskompensasjon kr 4,7 mill. og en videre oppbygging av tildelte studie plasser på til sammen kr 4 mill. Videre har vi budsjettet med et effektiviseringskutt fra departementet og et omfordelingskutt til UiBs strategi, på til sammen ca. kr 3,7 mill. Det er lagt til kr 0,6 mill. For siste halvårsvirkning for en vitenskapelig stilling som videreføring av fremragende forskning. Fakultetet har lagt til kr 240 000 til det det tverrfaglige studietilbudet i bærekraftig innovasjon som vi ber om å få permanent inn i rammen.

Resultatinntekter utdanning (åpen ramme)

Fakultetet får en kraftig økning i resultatinntekter for utdanning på ca. kr 15,3 mill. Dette skyldes i hovedsak økning i studiepoengproduksjonen, grader og utveksling med kr 9,9 mill., men også en økning i 5 doktorgrader med kr 1,6 mill. Lønns- og priskompensasjon utgjør kr 3,8 mill.

Resultatinntekter forskning (lukket ramme)

Fakultetet får en reduksjon i resultatinntekter knyttet til forskning på kr -0,3 mill., som følge av en nedgang i eksternt finansiert aktivitet. Nedgangen skyldes lavere

aktivitet i prosjekter finansiert av EU, NFR og andre finansieringskilder med kr 1,5 mill. Resultatinntektene for publisering har økt med kr 0,5 mill. Lønns- og priskompensasjon utgjør kr 0,7 mill.

Øremerkede midler rekrutteringsstillinger

Fakultetet er før tildeling av nye rekrutteringsstillinger i 2023 nede i et måltall på 58,8 rekrutteringsstillinger. Dette er lavt både med tanke på fakultetets størrelse og et fortsatt høyt og økende aktivitetsnivå. Inkludert i måltallet på 58,8 er 3 rekrutteringsstillinger tildelt fra UiBs strategiske satsingsområder og tre rekrutteringsstillinger tildelt høsten 2020 som en del av regjeringens krisepakke knyttet til korona-situasjonen. Perioden for finansiering av 2 rekrutteringsstillinger med halvårseffekt utgår i 2023, disse trekkes inn og refunderes av UiB.

Halvårseffekten av 2 som ble tildelt i 2022 videreføres i 2023.

I tabell 1 med anslag for samlede inntekter i 2023 har vi lagt til grunn at øremerkede midler for rekrutteringsstillinger i 2023 øker med ca. kr 6,9 mill. I dette ligger en forventning om halvårsvirkning av 10 nye rekrutteringsstillinger som fakultetet ber om for 2023, og effekten av rekrutteringsstillinger som videreføres eller trekkes inn til omfordeling, samt lønns og priskompensasjon. Det er også lagt inn kr 500 000 til Kodem-light.

Øremerkede midler annet

Fakultetet beregner kr 5,5 mill. i øremerkede midler til følgende formål i 2023:

- DIGSSCORE – tom. år 2024 kr 3 000 000
 - Frikjøp leder Holberg kr 706 000
 - Kodem-light kr 500 000, søker om ny tildeling i 2023
 - Oppgradering av utstyr i MCB kr 1 313 500, søker om ny tildeling i 2023
- Lønns- og priskompensasjon er inkludert.

Øremerkede bevilgninger som ikke blir videreført i 2023:

- Helseøkonomi 50 % vitenskapelig stilling kr 632 000
- Etableringsstøtte nye studieplasser 2 150 000
- Fremragende miljøer, prosjektstøtte Elite prosjekt kr 1 954 000

Instituttinntekter øremerket

Det er et anslag på eksterne inntekter for etter- og videreutdanningskurs og andre salgsinntekter på kr 6 mill.

Investeringer

Fakultetet budsjetterer med kr 4,6 mill. i investeringer.

Økt budsjettramme - høy aktivitet

Fakultetet forventer en økning i budsjettrammen i 2023 slik det fremgår i tabell 1.

De økte inntektene vil bli brukt til videre oppbygging av nye, høyt profilerte studieprogram med utvikling av en rekke nye kurstilbud, og til forskningssatsinger som også har betydelig tverrfaglig potensiale. I tillegg ber fakultetet om en kompensasjon for manglende overføring av finansieringen av 30 PPU plasser fra 2021 og at rammen blir økt i tråd med en videreføring av plassene som 5-årige lektorplasser. (Se avsnitt 2.2)

2 Omtale av planlagte disponeringer av 2023-budsjettet

2.1 Viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2023

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har som mål å bidra med relevant forskning og forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet og profilere samfunnsfagene som sentrale for å forstå og løse de store samfunnsutfordringene. Fakultetets fagmiljø skal utføre fri og kritisk forskning. Fakultetet er opptatt av at faglig bredde og disiplinær kvalitet skal ivaretas, samtidig som det legges til rette for tverrfaglighet i forskning og utdanning. Det er et mål for fakultetet å ha flere internasjonalt ledende forskningsmiljøer som også kan fungere som flaggskip i undervisningen. Vi skal ansette de beste forskerne gjennom talentutvikling og internasjonal rekruttering. Videre arbeider vi for å ha sterke fagmiljøer med fremragende utdanning og et stimulerende miljø, hvor man utdanner kandidater med solid fagkunnskap og høy analytisk kompetanse. Det samfunnsvitenskapelige fakultetet har følgende prioriteringer kommende budsjettår:

- Forskning av høy kvalitet
- Flere rekrutteringsstillinger
- Styrke og utvikle masterutdanningene
- Fortsette innsats for økt studentgjennomføring
- Styrke og utvikle forskerutdanningen
- Likestilling og mangfold
- Fortsatt vekst i BOA aktiviteten
- Flere studieplasser

2.1.1 Fakultetets forskningssatsinger

Kjernen i fakultetets langsiktige strategi for fremragende forskning er å støtte opp om forskningssatsinger som kommer fra fagmiljøene, og å gi drahjelp til ambisiøse satsinger med potensiale for å utvikle internasjonalt ledende miljøer. Fagdisipliner og tematiske forskningssatsinger bygges både gjennom ressursprioriteringer på grunnbevilgningen og ved hjelp av ekstern finansiering. Det er en ambisjon å bevare og videreutvikle de sterke disiplinene ved fakultetet og samtidig legge til rette for tverrfaglighet.

Ved SV-fakultetet er det de syv instituttene som er grunnstammen i vår organisering og alle faglige initiativ er organisert innenfor rammene av instituttene. Samtidig vil faglig samarbeid og dynamiske forskningsmiljøer ofte strekke seg utover enkeltinstitutt og vi vil også støtte opp om tverrfaglige satsinger, blant annet gjennom en aktiv politikk i forhold til sentrene.

Fakultetet er opptatt av å ha internasjonalt ledende forskningsmiljøer og er derfor stolte over at vi har hele seks ERC prosjekter hvorav to kom til i 2022; Hallvard Moe med prosjektet PREPARE «Distributed and prepared. A new theory of citizens' public connection networks in the age of datafication», og Carlo Koos med prosjektet WarEffects. Marit Skivenes ble tildelt midler gjennom Fellesløftet for sitt prosjekt «Child Protection Systems Across the World».

Forskningsaktiviteten ved fakultetet er basert på fri, uavhengig og nysgjerrighetsdrevet forskning, med vekt på forskernes interesser og initiativ. Noen av initiativene strekker seg over flere institutt, andre er først og fremst organisert innenfor et institutt. Det har ikke vært egne tematiske satsninger ved SV-fakultetet i inneværende strategiperiode, men områder der forskningsmiljøene våre er særlig sterke har over tid har vært prioritert ved tildeling av ressurser fra fakultetet.

Teknologi, kommunikasjon og samfunn

Forskning knyttet til aktiviteten i kunnskapsklyngen Media City Bergen er betydelig, og klyngesamarbeidet har dannet grunnlag for utvikling av nye eksternt finansierte forskningsprosjekter.

Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

Etableringen av et senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI), MediaFutures er en stor og viktig satsing i medieklyngen. SFI søknaden ble innvilget i 2020 og senteret har vært gjennom en oppstartsfasen hvor oppbemanning og utvikling av senterets strukturer har stått sentralt. SFIn har et budsjett på over 260 millioner kroner. Formålet med senteret er å utvikle ansvarlig medieteknologi for fremtiden og senteret skal bidra til å løse de store utfordringene media står overfor.

Senteret skal frembringe betydelig innovasjon og verdiskaping for de norske nyhetsmediene og medieteknologibransjen gjennom langsiktig forskning på ansvarlige medieteknologier. Det skal utvikles ny avansert medieteknologi for ansvarlig og effektivt mediebrugerengasjement, herunder blant annet AI-teknologi for å avsløre falske nyheter. Senteret samler sentrale aktører i mediebransjen og vil bidra betydelig til utvikling av norsk medieforskning, norsk medieindustri og det norske samfunnet.

Fakultetet bidrar med toppfinansiering inn i senteret i form av rekrutteringsstillinger og en administrativ koordinator. Senteret er også et betydelig bidrag til fakultetets IKT-satsing, satsing på AI og på innovasjon.

Andre prosjekt knyttet til medieklyngen er ERC prosjektet PREPARE og prosjektet NEWSREC «The double-edged sword of news recommenders' impact on democracy» prosjektet ble innvilget i 2021 som et fireårig NFR Forskerprosjekt for unge talenter. NEWSREC-prosjektet studerer de negative og positive implikasjonene av algoritmer som er utviklet for å anbefale nyhetsinnhold til folk. Institutt for informasjons- og medievitenskap er også partnere i tre prosjekter som gikk videre til andre runde iNFRs SFF-utlysning.

IKT er et viktig satsingsområde for fakultetet og det har vært en betydelig vekst innen både forskning og utdanning som også innebærer samarbeid mellom flere institutter og fakultet. Aktiv deltakelse i forskningssøknader og nye studieprogram basert på pågående forskning, bidrar til å tydeliggjøre SV-fakultetets sentrale rolle på dette området. Konkret har det resultert i tverrfaglige studietilbud ved Institutt for informasjons- og medievitenskap og Institutt for økonomi innen kunstig intelligens og finansteknologi, og nyrekrutteringer for å videreutvikle forskningsfeltene.

Demokrati, ulikhet og migrasjon

Forskning på samfunnsdeltakelse og ulike former for ulikhet har sterk forankring i de fleste av fakultetets fagmiljøer blant annet knyttet til felt som demokrati, styresett og migrasjon.

Demokrati og samfunnsdeltakelse er tema for forskning ved alle fakultetets institutt. Viktige prosjekter her er blant annet ERC prosjektene til Elisabeth Ivarsflaten «INCLUDE: The Challenge of Muslim Inclusion» og Adriana Buena «CONSULTATIONEFFECTS: Effects of stakeholder consultations on the policy inputs, processes and outcomes of executive policymaking». Institutt for sammenliknende politikk har også betydelig forskning på nordområdene og samisk politikk, og forskere derfra er sentrale i en SFF søknad som har gått videre til siste runde.

Institutt for politikk og forvaltning har flere forskningsprosjekter som studerer politisk ulikhet i globalt perspektiv, med særlig søkelys på kjønn og kunnskapsregimer. Her kan vi vise til nok et ERC prosjekt; Ragnhild Muriaas sitt prosjekt «SUCCESS Gender-Gap in Political Endurance: a novel political inclusion theory». Det nyoppstartede prosjektet er finansiert frem til 2026. Institutt for sammenliknende politikk har også eksternt finansierte prosjekter både fra TMS og NFR med fokus på ulikhet i forhold til politisk representasjon, og i forhold til ulike staters politikk for håndtering av lavtlønnete. Sosiologisk institutt har også lang tradisjon for og bidrar aktivt med forskning på ulikhet langs ulike dimensjoner.

Mekanismer for å adressere ulikhet i skjæringsfeltet mellom rett og politikk er sentralt for *Centre on Law & Social Transformation*, et samarbeid mellom CMI og UiB (SV-fakultetet og juridisk fakultet). Senteret er nå lagt til Institutt for politikk og forvaltning. LawTransform har omfattende eksterntfinansiert og tverrfaglig aktivitet innad på fakultetet, mellom fakultetene ved UiB, nasjonalt og internasjonalt. Dette styrkes nå ytterligere gjennom et nytt femårig prosjekt INTPART «Autocratization Dynamics» hvor 12 ledende universiteter og forskningsinstitusjoner fra fem kontinenter samarbeider om forskning- og utdanningsinnovasjon.

Centre for Research on Discretion and Paternalism (DIPA), ved Institutt for politikk og forvaltning, studerer ulike aspekter ved demokrati, samfunnsdeltakelse og ulikhet. Sentrale tema er sårbare barn og unge; myndighetenes bruk av makt mot sine borgere, og begrunnelsene for statlige inngrep i folks liv. Senteret gjør komparativ forskning mellom nasjoner, systemer og enkeltpersoner, og inkluderer forskere over hele verden. Senteret har svært mange eksternt finansierte prosjekter, med «Child Protection Systems Across the World» (Fellesløftet) som det senest tilkomne.

En sentral satsing knyttet til forskning på multidimensjonal ulikhet er *GRIP - Global Research Programme on Inequality* som ble overført til SV-fakultetet i 2019. Ansvaret for programmet er lagt til Institutt for sosialantropologi. Programmet legger opp til forskningsrammer relatert til ulikhet i bred forstand. Potensialet er stort og det legges opp til et tverrfaglig samarbeid som også vil styrke fakultetets rolle i den strategiske satsingen inn mot de globale samfunnsutfordringene.

Migrasjonsforskning har en sterk tradisjon ved SV-fakultetet. Her står IMER-nettverket, som har sitt tyngdepunkt ved fakultetet, sentralt. Fakultetet har støttet opp om søknadsutvikling på migrasjonsfeltet særlig når det gjelder Horizon 2020 og har et koordinatorprosjekt «PROTECT» ved Institutt for sammenliknende politikk innenfor utlysningen *Horizon 2020 Societal change 6 - Migration*. Fakultetet har dessuten et Horizon 2020 – partner prosjekt innen migrasjon ved Sosiologisk institutt. Fakultetet har flere sterke fagmiljø på migrasjonsfeltet. Institutt for sosialantropologi har vært koordinerende partner i et initiativ sammen med Roskilde Universitet for en ny Joint Master in Migration and Integration. Denne ble dessverre stanset av danske myndigheter til tross for finansiering av Nordisk Råd. Instituttet ser på ulike muligheter til å lage et tverrfaglig masterprogram på UiB.

BECCLE

Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE) driver forskning som styrker den konkurransepolitiske kompetansen i Norge. Senteret gir fagmiljøene ved UiB, NHH, Konkurransetilsynet og Universitetet i Oslo en plattform for faglig interaksjon og rekruttering til feltet. Senteret ledes administrativt av Institutt for økonomi, mens rolle som faglig leder veksler mellom deltakende parter, for tiden fra NHH.

Klima- og energiomstilling

Fakultetet bidrar aktivt til satsingen på samfunnsvitenskapelig klimaforskning, og flere av fakultetets fagmiljøer har pågående forskningsprosjekter på feltet.

Klima- og energiomstilling er hovedtema for forskningen ved Senter for Klima og Energisomstilling CET ved Institutt for geografi, men det er også tema for forskning og undervisning under alle tre faggrupper på instituttet og ved Gruppen for systemdynamikk (GFS). Fokus er på grønn omstilling, både gjennom bærekraftig planlegging og arealbruk, primærnæringer og industri, og transport, energiproduksjon og konsum.

Innen globale samfunnsutfordringer er det prosjekt i Norge så vel som globalt, med fokus på matsikkerhet, ressursforvaltning og urbaniseringsprosesser. Ved Institutt for geografi foregår denne forskning både innenfor samfunns- og miljøgeografi og i Gruppen for systemdynamikk. Gruppen for systemdynamikk har også under oppstart et nytt prosjekt finansiert av NFR og ledet av Ruralis (Institute for Rural and Regional Research), med tittelen SYNAGRI: Developing synergies between the bioeconomy and regional food systems for a sustainable future

Det foregår også betydelig forskning på klima og energiomstilling ved flere andre institutt, Institutt for økonomi har for eksempel planer om satsinger knyttet til energimarkeder.

Infrastruktur for digital samfunnsvitenskapelig forskning, DIGSSCORE

Å bygge samfunnsvitenskapelig forskningsinfrastruktur et viktig virkemiddel for å nå fakultetets mål. Kjernefasiliteten Digital samfunnsvitenskapelig kjernefasilitet (DIGSSCORE), har gjort det mulig for en lang rekke fagmiljøer ved UiB, også utenfor SV-fakultetet, å utnytte digitaliseringen av samfunnet til å generere nye, verdifulle data om samfunnsutviklingen som gir et styrket kunnskapsgrunnlag for å møte flere av de store samfunnsutfordringene, blant annet klima, migrasjon, ulikhet, pandemi og populisme.

DIGSSCORE var sentral i den store nasjonale infrastrukturensøknaden KODEM som ble ledet fra UiB. Dessverre fikk KODEM til tross for svært gode karakterer (6 og 7) avslag fra NFRs infrastrukturprogram i desember 2021. Det har siden vært arbeidet for å holde KODEM-konsortiet samlet og ivareta UiBs ledende rolle i initiativet. Dette har resultert i et KODEM-light initiativ fra DIGSSCORE som fra 2023 ønsker å bistå med datainnsamling i tre av de fem opprinnelige KODEM panelene. Det har allerede vært gjennomført en sondering av hvilke midler som finnes og kan dedikeres til datainnsamling i KODEM-light. Forskere ved fire nasjonale institusjoner er representert blant dem som vil kunne dedikere midler (UiB, UiO, UiA og NORCE). Det beløper seg til litt over 2 millioner kroner. Det anslås at det trengs ytterligere 1 million kroner i institusjonell støtte til gjennomføring av planlagt KODEM-light datainnsamling og DIGSSCORE ber om halvparten av dette i støtte i 2023 budsjettinnspillet.

2.1.2 Fakultetets utdanningssatsinger

Fakultetets strategiske utdanningsmål er å ha sterke fagmiljøer med fremragende utdanning og et stimulerende miljø, hvor man utdanner kandidater med solid fagkunnskap og høy analytisk kompetanse.

Styrking og utvikling av masterutdanningen

Det er et viktig mål for fakultetet å styrke masterutdanningen og øke rekrutteringen til masterprogrammene. Fakultetet ønsker å styrke de eksisterende programmene, men også legge til rette for å utvikle nye masterprogram. Det er ønskelig at store forskningssatsinger ved fakultetet også gjenspeiles i masterutdanningen. Dette kan gjøres både ved å etablere nye masterprogram og gjennom revidering av

eksisterende masterprogram, blant annet ved å knytte dem tettere til forskningssatsinger og etablere nye kurs. Nye masterprogram og -emner kan gjerne være tverrfaglige og det er også ønskelig å se på mulighetene for å utvikle kurs som både kan tas på master- og ph.d.-nivå. Det er i tillegg en målsetting å på en enda bedre måte å vise utad særlige styrker ved våre mastertilbud.

For å forbedre rekrutteringen til masterprogrammene må rekrutteringsgrunnlaget være solid. Det krever en fortsatt god produksjon av godt kvalifiserte bachelorkandidater med motivasjon til å gå videre på masterstudier ved fakultetet, samt at vi i større grad må tiltrekke oss gode bachelorkandidater fra andre utdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Rekrutteringsarbeidet vil derfor fortsatt ha høy prioritet fremover.

Gjennomføring

Fagmiljøene arbeider kontinuerlig med å bedre gjennomføringen på sine studieprogram. Den positive utviklingen i kandidatproduksjonen tyder på at de lykkes med dette. Søkelys på studentnær oppfølging med utvidet og forbedret seminartilbud, økt vekt på tilbakemeldinger, justeringer i emnetilbud og emnestørrelse, samt gjennomgang av vurderingsformer og arbeidskrav bidrar til å styrke studiekvaliteten. Å styrke kvaliteten på emnene i førstesemester av bachelorprogrammet for å gi studentene en god start og hindre frafall, har særlig høy prioritet.

I 2021 ble arbeidet med mentorordning på instituttene styrket ved at fakultetet startet et pilotprosjekt for et sentralt koordinert mentorprogram gjennom det første studieåret til laveregradsstudentene. Ordningen er en sammenslåing av gruppemottaket ved semesterstart og en mentorordning gjennom hele det første året, og er en stor satsing for å få studentene raskere og bedre integrert faglig og sosialt, og for å bedre gjennomføring og hindre frafall.

Etter første runde i 2021 ble det gjennomført en intern evaluering og påfølgende samarbeidsmøter med instituttene. Basert på dette ble det gjennomført justeringer av opplegget for å tydeliggjøre samarbeidet internt og konkretisere oppdraget til mentorene. Justeringene førte til et mer integrert tilbud for studentene som startet høsten 2022. Det er planlagt en evaluering i løpet høsten 2022 med mentorer, studenter og ansatte for å vurdere resultatene av denne piloten og grunnlaget for videreføring av ordningen.

Læringsarealer og ressurser

Fakultetet har fått flotte oppgraderte og fleksible læringsarealer etter oppussingen av studenthuset Ulrike Pihls hus. Gjenåpningen av huset høsten 2022 er svært kjærkomment for både studenter og ansatte. De nye læringsarealene vil etter planen være bedre samstemt med behovene til studentene til å sitte sammen i grupper og lese. Det nye U.Pihls hus har også en egen husvert, en studentmedarbeider som vil ha ansvar for å utvikle gode rutiner for å holde orden og bidra til å skape et levende studenthus i samarbeid med Studieseksjonen og studentorganisasjonene.

Antall registrerte studenter på fakultetet har hatt en kontinuerlig økning de siste seks årene og for høsten 2022 forventer vi at studenttallet ved fakultetet vil være på cirka 4 400. Dette skaper press på undervisningsarealer, både store auditorier, seminarrom og lesesaler. Gjenåpningen av Ulrike Pihls hus vil ikke øke undervisningsromkapasiteten på fakultetet, så fakultetet ønsker å se på muligheten for ekspansjon nær SV-fakultets eksisterende bygningsmasse.

Arbeidslivsrelevans

Fakultetets studieprogram har høy arbeidslivsrelevans og det arbeides med en bedre synliggjøring av dette både ut mot studenter og arbeidslivet. Flere av programmene har praksis som en del av studiene. Fakultetet vil også gjerne legge til rette for ytterligere tiltak som kan fremme arbeidslivsrelevansen i studieprogrammene, som for eksempel alumni- og karrieredager og gjesteundervisere fra arbeidslivet, og utviklingen av tverrfaglige arbeidslivsorienterte tilvalgsemner.

Nyopprettede studieprogram

I 2021 ble det startet opp tre nye studieprogram ved fakultetet (femårig lektorprogram i sosiologi, bachelorprogram i kunstig intelligens, og integrert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi), i tillegg til at Institutt for geografi også var med i opprettingen av et tverrfaglig masterprogram i bærekraft. De tre nye programmene ved SV fikk svært gode søkertall og høye karaktergrenser i det første opptaket i 2021. I opptaket i 2022 gikk søkertallene noe ned, men karaktergrensene etter opptaket var allikevel like eller høyere enn året før. Det ble det ikke startet opp noen nye studieprogram i 2022.

Etter- og videreutdanning (EVU)

Det er et mål å styrke etter- og videreutdanningen ved fakultetet. Det har de siste årene blitt utviklet flere nye tilbud, med god etterspørsel og gjennomføring. I 2021 ble det startet opp et eksternt finansiert erfaringsbasert masterprogram i organisering og reformer i offentlig sektor, og flere av våre fagmiljøer er også involvert i det nye erfaringsbaserte masterprogrammet for ledere i kommunal sektor ved Det juridiske fakultet. Flere videreutdanningstilbud er under utvikling, bl.a har Institutt for geografi fått tildeling fra DIKU til å utvikle et fleksibelt utdanningstilbud og Institutt for sosialantropologi ser på muligheten for å utvikle et EVU-tilbud knyttet til migrasjon. Et erfaringsbasert masterprogram i undersøkende journalistikk er under oppretting ved Institutt for informasjons- og medievitenskap og hadde oppstart av enkeltemner høsten 2021 og våren 2022.

Et forslag om et nytt erfaringsbasert masterprogram i offentlig forvaltning for departementene har også blitt levert HK-dir i august 2022, etter invitasjon samme vår. Masterprogrammet vil være et samarbeid mellom UiB og Norges Handelshøyskole (NHH) med Institutt for politikk og forvaltning som administrativt ansvarlig.

Fremragende undervisere

I 2018 ble ordningen med fremragende undervisere etablert ved fakultetet og i 2019 ble de første fire fremragende underviserne anerkjent. Ordningen ble utlyst for andre gang høsten 2021, og to nye undervisere oppnådde merittering sommeren 2022. Fakultetet ønsker å bruke de fremragende underviserne aktivt i arbeidet med utdanningskvalitet og styrking av masterutdanningen.

Arbeidet med utdanningskvalitet vil fortsatt være viktig fremover både gjennom arbeid med reakkreditering av studieprogram og bruk av fakultetets læringsdesigngruppe.

Styrke og utvikle forskerutdanning

Fakultetet ønsker å gi ph.d.-kandidatene gode vilkår for gjennomføring og bidra til at kandidatene leverer innen finansieringen utløper. Vi oppnådde 23 disputaser i 2021, sammenlignet med 18 i 2020 og 22 disputaser i 2019. I 2022 ligger det an til 26 disputaser. 2020 og 2021 har vært preget av koronasituasjonen. I 2022 er det langt færre restriksjoner som rammer ph.d.-kandidatene.

I 2022 fortsetter vi arbeidet med bedring av opplæringsdelen i programmet. På agendaen er utvikling av et e-læringskurs i etikk^[1], et seminartilbud innen etikk med prosjektnært fokus, og et fakultetsemne i kvantitativ metode. I tillegg er det planlagt en grundig evaluering av opplæringsdelen i 2023. I utviklingen av nye kurs vil fakultetet vurdere om kurset kan tilbys på både master- og ph.d.-nivå. Dette kan både lette utfordringene med kapasitet og finansiering av ph.d.-kurs.

Fakultetet fortsetter arbeidet med Program for veiledningskompetanse.

Programmet består av tre deler der de to siste elementene er utviklet ved fakultetet:

1. Universitetspedagogikk
2. E-læringskurs i regelverk og rutiner
3. Veiledningsforum

Både e-læringskurs i regelverket og rutiner og veiledningsforum har fått gode tilbakemeldinger fra fakultetets veiledere. Ansvar for faglig program for Veiledningsforum går på rundgang blant instituttene og koordineres av fakultetet. Fakultetet dekker enkel bevertning.

I 2021 ble det åpnet for ph.d.-kandidater i fakultetets karriereprogram for yngre forskere. Programmet tilbys også i 2022 til både postdoktorer og ph.d.-kandidater.

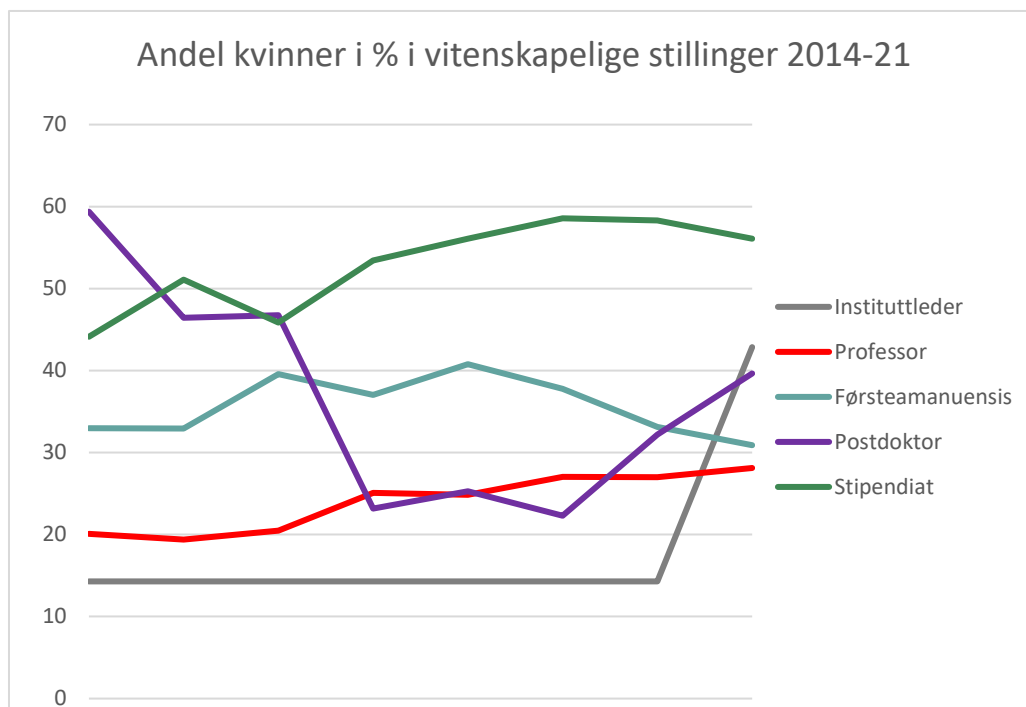
Fakultetet fortsetter også satsingen på innovasjon, og støtter det tverrfaglige Ph.d.-kurset i innovasjon som tilbys for tredje gang høsten 2022.

2.1.3 Likestilling og mangfold

Et viktig mål for fakultetet er å øke andelen kvinner i faste vitenskapelige stillinger og i postdoktorstillinger, samt et økt mangfold i ansettelser. I 2021 var 28 % av fakultetets professorer kvinner, opp ett prosentpoeng fra 2019, mens 31 % av fakultetets førsteamanuenser er kvinner, ned fra 39 % i 2019. Over halvparten av fakultetets stipendiater er kvinner (56 %), mens kvinneandelen blant postdoktorene var på 40%, opp fra 22% i 2019. Se figur 1 neste side. Fakultetet følger opp UiBs handlingsplan for likestilling, og har også utarbeidet en egen tiltaksplan for likestilling ved fakultetet. I tillegg til likestillingsmidler som utløses sentralt støtter fakultetet opp om tiltakene med egne midler. Fakultetet vil sette i gang et arbeid med å fornye tiltaksplan for likestilling som også inkluderer mangfold.

Figur 1

^[1] Primært for ph.d.-kandidater, men også for veiledere

2.2 Fakultetets innspill til UiBs prioriterte formål

Flere rekrutteringsstillinger til SV-fakultetet

Stipendiater og postdoktorer er en viktig ressurs for fakultetets forskningsvirksomhet. Fakultetet har et stort behov for rekrutteringsstillinger. De er sentrale for doktorgradsproduksjonen, gir viktige bidrag til forskningsvirksomheten og støtter opp om fakultetets rolle som viktig bidragsyter til forskning på de store samfunnsutfordringene og andre forskningssatsinger. Fakultetet har også fått tilslag på flere store prosjekter de senere årene og behovet for rekrutteringsstillinger som egenandeler og prosjektförsterkning har dermed økt, noe som har ført til økt konkurranse om stipendiatstillinger. Det er også økt behov for rekrutteringsstillinger pga større behov for undervisningsressurser. SV-fakultetet har hatt en betydelig vekst i studentantallet de senere årene og forventer cirka 4400 studenter ved fakultetet høsten 2022. Stipendiater og postdoktorer er viktige for å sikre tilstrekkelig undervisnings- og veiledningskapasitet ved fakultetet. Det er også viktig at tilgang til rekrutteringsstillinger følger utviklingen av studenttallet, for å sikre rom for videre karriereveier ut over mastergradsutdanningen.

Fakultetets måltall for rekrutteringsstillinger er blitt redusert de senere årene fra ca 60 til 58,8. Inkludert i dette måltallet er også de øremerkede rekrutteringsstillingene fagmiljøer ved fakultetet har fått fra de strategiske satsingsområdene. Åpne rekrutteringsstillinger er en viktig del av fakultetets faglig-strategiske handlingsrom og nedgangen i fakultetets måltall for rekrutteringsstillinger er derfor problematisk. SV-fakultetet er avhengig av tildeling av flere rekrutteringsstillinger i 2023 dersom ikke måltallet for fakultetet skal synke ytterligere.

For å støtte opp om fakultetets ekspansjon innen undervisning og forskning ber vi om å få tildelt 10 nye rekrutteringsstillinger.

Finansiering av studieplasser på lektorprogrammet i samfunnsfag (sosiologi)

Lektorprogrammet i samfunnsfag ble vedtatt opprettet i UiB styremøte 29.11. 2018 og hadde sitt første opptak av studenter høsten 2021. 12 av de 17 av studieplassene på programmet skulle dekkes av en omgjøring av 60 PPU plasser (se omfordeling av PPU plasser i [universitetsstyresak 132/20](#)). I 2020 hadde SV-fakultetet 46 PPU plasser. SV-fakultetet har selv overført 30 av disse plassene til lektorprogrammet. Det vil si at vi fremdeles mangler finansiering tilsvarende 30 PPU plasser til lektorprogrammet i tråd med UIB styresaken i 2020. Rammen til SV-fakultetet er ikke økt tilsvarende de 30 PPU plassene som skulle bidra til å finansiere 12 lektorplasser, hverken i 2021 eller 2022. Vi ber derfor om at fakultetet blir kompensert for disse manglende budsjettmidlene, at midler for praksis overføres til fakultetet slik det gjelder for andre lektorprogram, og at rammen til fakultetet blir økt i tråd med en videreføring av plassene som 5-årige lektorplasser.

IKT

Vi ber også om at det teknologitunge fagmiljøet på Institutt for informasjons- og medievitenskap kan tildeles rekrutteringsstillinger øremerket MNT-fag.

Det er også behov for fornyelse av teknisk utstyr ved MCB. Det ble ved oppstarten av MCB for fem år siden innvilget ekstramidler til teknisk utstyr og fakultetet ber om kr 1 313 500,- til fornyelse av dette utstyret. Instituttet bidrar selv med maskiner og monitører til et laboratorium.

Studietilbud i bærekraftig innovasjon

På oppfordring fra universitetsledelsen utviklet CET et undervisningstilbud rettet inn mot klima og energiomstilling, det tverrfaglige emnet «*Bærekraftig innovasjon*». Emnet har blitt gjennomført med stor suksess med støtte fra fakultetet og UiB sentralt og emnet mottok UiBs Uglepris for utdanningskvalitet i 2021.

Vi ber om at UiB sentralt viderefører støtten på kr 240.000,- for å kunne videreføre emnet og at dette legges permanent inn i fakultetets budsjettamme.

KODEM-light

Vi ber om støtte til KODEM-light som en videreføring den nasjonale infrastruktursatsingen KODEM som er initiert av DIGSSCORE (se side 8). Vi ber om kr 500 000. Fakultetet ønsker i tillegg å prioritere en rekrutteringsstilling inn mot KODEM-light.

2.3 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene

I tråd med de langsiktige politiske føringene om finansieringen av universitetssektoren, har SV-fakultetet over tid jobbet planmessig for å nå målet om å styrke forskningsaktiviteten gjennom økt eksternt finansiert aktivitet, og vi har i stor grad lyktes med dette. Ser man bort fra de to pandemi-årene 2020 og 2021 da aktiviteten ikke kunne gjennomføres som planlagt, har fakultetets eksterntfinansierte aktivitet økt for hvert år siden 2014. Samlet har aktiviteten økt med hele 158% fra regnskap 2014 som viste kr 45,8 mill., til prognose for 2022 som er kr 118 mill.

Med strammere budsjetter på grunnbevilgningen, er den sterke veksten i den eksternt finansierte aktiviteten svært gledelig. Økte BOA- inntekter gir økt forskningsaktivitet, mer publisering og flere doktorgrader. Det gir også høyere inntekter inn i grunnbevilgningen, både i form av frikjøp, overheadinntekter, leiestedsinntekter og i form av resultatinntekter. Merinntektene fra den eksternt finansierte aktiviteten bidrar derfor også til å øke fagmiljøenes handlingsrom til nye aktiviteter. Samtidig innebærer BOA-aktiviteten økt krav om egenfinansiering, både i form av rekrutteringsstillinger,

egenandel på indirekte kostnader, frikjøp, forskningstid og tilskudd. Økt BOA-aktivitet øker dermed også behovet for flere frie rekrutteringsstillinger.

For 2023 er måltallet kr 125 mill. Dette er kr 10 mill. høyere enn budsjettmål for 2022 og kr 7 mill. høyere enn prognose for 2022. Måltallet baserer seg på instituttenes budsjettforslag, en samlet vurdering av størrelsen på kontraktsfestet portefølje, prognose for innværende år, samt en forventning om tilvekst. Det er også gjort en vurdering av forskyvning av aktivitet. Måltallet for 2022 er fordelt med kr 65 mill. fra Forskningsrådet, kr 25 mill. fra EU og kr 35 mill. fra Andre finansieringskilder. Måltallet forutsetter en vekst i finansiering fra EU og Andre kilder, samtidig som vi forventer en utflating i NFR-finansieringen.

I de kontraktsfestede/innvilgede prosjektene ligger det pr. i dag an til om lag 71 årsverk i 2023. Til sammenligning var det om lag 64 til samme tid i fjor for 2022. Mange av stillingene er ikke besatt eller lyst ut enda, slik at det selvsagt er en risiko for forskyvning av oppstartstidspunkt og dermed antall årsverk i 2023. De kontraktsfestede årsverkene fordeler seg med 21 stipendiatårsverk, 24 postdoktor-årsverk og 26 andre årsverk. Andre årsverk er professor II, forskerårsverk, vitenskapelige assistenter samt noen få administrative-/tekniske stillinger.

Tabell 2: Budsjettforslag BOA-inntekter i 2023

Budsjettforslag BOA for Inntekter Det samfunnsvitenskapelige fakultet (tusen kr)	Budsjett 2022 BOA- aktivitet	Prognose 2022 BOA- aktivitet	Budsjett 2023 BOA- aktivitet	Endring fra budsjett 2022
Forskningsrådet	69 000	65 000	65 000	-4 000
EU	23 000	20 000	25 000	+2 000
- rammeprogram for forskning	22 000	19 000	24 000	+2 000
- undervisning og annet	1 000	1 000	1 000	-
Andre finansieringskilder	23 000	33 000	35 000	+12 000
- andre bidrag	2 000	2 000	3 000	+1 000
- gaveforsterkning	-	-	-	-
- gaver	2 000	3 000	2 000	-
- komm./fylkeskomm. etater	-	-	-	-
- næringsliv og privat	5 000	5 000	7 000	+2 000
- organisasjoner og stiftelser	9 000	11 000	12 000	+3 000
- regionale forskningsfond	-	-	-	-
- statlige etater	5 000	12 000	11 000	+6 000
Sum	115 000	118 000	125 000	+10 000

Forskningsrådet

Budsjettmål for aktivitet finansiert av Forskningsrådet er satt til kr 65 mill. kroner i 2023. Forskningsrådet har varslet at tildelingsrammene for tildelinger 2022 reduseres med inntil 20% og de har bedt om at en del prosjekter gjør en frivillig forskyvning av aktivitet. I tillegg er det usikkerhet knyttet til om FRIPRO-utlysning i 2023 kun vil være Unge forskertalenter. Samtidig har Senter for forskningsdrevet innovasjon som startet opp høsten 2020 ved Institutt for informasjons- og medievitenskap kommet opp i drift, og mange andre NFR-prosjekter som ble innvilget i 2020 og i 2021 har nå startet opp. En samlet vurdering av situasjonen gjør at måltallet for NFR-aktiviteten reduseres med kr 4 mill. i forhold til måltall for 2022, men holdes på samme nivå som prognosen. Det legges da opp til at Forskningsrådet finansierer 52 % av den samlede BOA-aktiviteten.

25 innsendte søknader er ikke avgjort enda. De fleste av disse blir avgjort i september.

EU

Måltallet for EU-finansiert aktivitet i 2023 er kr 25 mill. kroner. Dette er en økning på kr 2 mill. fra måltall for 2022 og en økning på kr 5 mill. fra prognosen for 2022. EU-finansiering utgjør da 28 % av den samlede BOA-aktiviteten. Pr. i dag har vi 17 prosjekter som kommer til å ha aktivitet i 2023. Seks av prosjektene har slutt dato i 2023, seks av prosjektene starter opp i 2023. To av de som starter opp er ERC-prosjekter. To innsendte søknader er på reserveliste.

Ved årsskiftet 2022/23 starter et nytt prosjekt (DIGISCREENS) med Infomedia som vertskapsinstitutt. Prosjektet er finansiert av CHANSE, et felles-europeisk samarbeid for samfunnsvitenskap og humaniora, i tre år. CHANSE samarbeid er finansiert av 27 Europeiske forskningsråd i 24 land, inkludert NFR, i samarbeid med EU-kommisjonen. DIGISCREENS er et internasjonalt samarbeidsprosjekt ledet av Maud Ceuterick. SV-forskere har hatt suksess som viktige partnere og arbeidspakkeledere i 3 innvilgede prosjekter innen pilar 2 i den nye Horizon Europe programmet (2021-2027) i 2021 og 2022: DemoTrans (Zuzanna Murdoch), LEGITIMULT (Arjan Schakel) og EU WorldTrans (Birgit Kopainsky).

Andre finansieringskilder

Budsjettmål for aktivitet finansiert av Andre kilder er på kr 35 mill. Dette er en økning på kr 12 mill. fra måltall 2022 og en økning på kr 2 mill. fra prognosen for 2022. Finansiering fra andre kilder utgjør da 28 % av samlet måltall. Statlige og Organisasjoner/Stiftelser er de største kildene i denne kategorien, og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og Direktoratet for utviklingssamarbeid NORAD er de største bidragsyterne i 2023. Måltallet forutsetter en tilvekst av nye prosjekter, noe som gjenspeiler at fakultetet ønsker å styrke innsatsen for å hente inn forskningsfinansiering fra andre kilder.

Egenfinansiering, overhead og frikjøp

Som nevnt over innebærer BOA-aktiviteten økt krav om egenfinansiering. Når vi tar utgangspunkt i de prosjektene som er lagt inn i økonomisystemet pr. i dag, utgjør egenfinansieringen i våre prosjekter om lag 25 % av de totale prosjektkostnadene for 2023, dette er om lag som budsjettert for 2022. Om lag en femtedel av dette er sentral egenfinansiering gitt av UiB som toppfinansiering av EU-prosjekter, Fellesløft-prosjekter samt til Senter for Forskningsdrevet Innovasjon. Resten er knyttet til synliggjøring av egne ansatte som bidrar i BOA-prosjektene, rekrutteringsstillinger gitt som prosjektforsterkning samt egenandel på overhead-kostnad.

Vår vurdering er at også størrelsen på eksternfinansiert andel av overhead og eksternfinansiert frikjøp i 2023 vil være om lag som i 2022. Når det er sagt, så er det også slik at de prosjektene som ikke har startet opp enda, heller ikke er opprettet i økonomisystemet enda. Dette betyr at disse tallene for 2023 vi endre seg noe etter hvert.

Vekstpotensiale

Fakultetet hatt en markant vekst i den bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteten i perioden fra 2014 og fram til i dag. Dette gjelder selv om pandemien har medført at aktiviteten har vært redusert i forhold til det som var forventet både i 2020 og 2021.

Tildelingen til Senter for forskningsdrevet innovasjon som Institutt for informasjons- og medievitenskap fikk i juni 2020, er en stor og viktig strategisk satsing for både fakultetet og UiB.

Søknadsaktiviteten rettet til NFR har vært høy, og det ble godt tilslag på NFRs hovedfrist både i 2020 og 2021. I 2022 ble det sendt færre søknader til NFRs hovedfrist enn tidligere og resultatet for disse blir ikke kjent før i september. Det er videre en sterk forventning om at både det nye Senteret for forskningsdrevet innovasjon og de andre sentrene ved fakultetet fortsetter med å bidra til ytterligere vekst i årene som kommer. Ambisjonen er å sende flere søknader av så høy kvalitet at enda flere får tilslag, med særlig vekt på de store, prioriterte utlysningene. Det var dessverre ingen søknader ledet fra fakultetet som gikk videre på utlysningen av «Senter for fremragende forskning (SFF)», men samtidig kan vi glede oss over at fire av de prosjektene vi er partner, med betydelige bidrag i, gikk videre. Det endelige resultatet offentliggjøres i løpet av høsten 2022.

Fakultetet har hatt en fin vekst i den EU-finansierte aktiviteten de siste årene. To nye ERC-prosjekter startet opp i 2021 og ytterligere to nye til starter opp i løpet av 2022-2023. Med dette har vi seks egne ERC-prosjekter, og i tillegg er vi partner i to. Vi har også ett koordinatorprosjekt, samt at vi er partner i flere andre EU-prosjekter.

Fakultetet har fortsatt et stort potensial for å øke forskningsaktiviteten ved hjelp av eksterne finansieringskilder. Et nytt og viktig tiltak er etableringen av et forskningstrategisk utvalg ved fakultetet. Utvalget ledes av prodekan for forskning og består av erfarne prosjektledere ved fakultetet. Formålet er å legge bedre til rette for å øke den eksternt finansierte aktiviteten på instituttene, samt bistå i arbeidet med å få på plass en strategi for dette. Fakultetet vil også videreføre og videreutvikle tiltak som bidrar til å styrke den eksternt finansierte aktiviteten.

Dette innebærer bl. a. å:

- Identifisere og følge opp forskere tidlig i karrieren
- Legge til rette for gode søknadsprosesser
- Innføre tidlig-fase tilbakemelding på prosjektideer
- Videreføre ordning med ekspertpanel som evaluerer og gir tilbakemelding på utvalgte søknader
- Sette av midler til å bygge ERC-kandidater
- Bidra med rekrutteringsstillinger/årsverk som egeninnsats i prosjekter
- Sette av forskningsstrategiske midler til å utvikle større prosjektsøknader
- Styrke den administrative støtten rundt BOA-aktiviteten

2.4 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering

Fakultetet har de siste årene arbeidet systematisk med effektivisering og gevinstrealisering. Fakultets hovedstrategi for å møte Stortingets effektiviseringskutt har vært å øke inntektene for fortsatt å kunne realisere store forskningssatsninger og utvikle nye studietilbud. Vi har i tillegg satset på å utvikle de administrative tjenestene for å kunne tilby høy kompetanse og fagnær støtte for å oppnå fakultetets mål; vi har sentralisert økonomitjenestene og vi har dreid tjenestetilbudet inn mot forskningssatsningene. Det er blitt færre ansatte i førstelinjetjeneste, mens det er blitt flere prosjektøkonomer og forskningskoordinatorer knyttet til de store satsningene våre, som for eksempel SFI'en MediaFutures, Senter for undersøkende journalistikk,

DIGSSCORE osv. Tildeling av nye studieplasser har ført til oppstart av tre nye studieprogram (bachelor i kunstig intelligens, lektorprogram med master i sosiologi og integrert master i informasjonsteknologi og økonomi) og ansettelse av flere faste vitenskapelige. Det har også vært nødvendig å øke staben noe på administrativ side for å bidra til å understøtte oppstart og drift av de nye studieprogrammene og oppfølging av studentene.

Sentralisering av lønnsnær HR og innføring av nytt økonomisystem

Innføringen av fagspesialistteam for håndtering av oppgaver i SAP i prosesser omtalt som lønn og lønnsnær HR i 2020, medførte som kjent en reduksjon i fakultetenes administrasjon. Erfaringene så lang er dessverre fremdeles at fagspesialistteamet ikke har ført til den reduksjonen i arbeidsoppgaver ved fakultetet knyttet til lønn og lønnsnær HR som forespeilet, og fakultetet har måttet bemanne opp for å håndtere oppgavene som fremdeles ligger på fakultetet. Det er positivt at prosjektet «En bedre arbeidshverdag» er i gang, da det er et klart behov for å jobbe videre med organiseringen både rundt både lønnsnær HR og bestillinger og økonomisystemet.

Økningen i fakultetets inntekter:

Sv-fakultetet har tre hovedkilder til økningen i inntekter.

- Flere eksternt finansierte prosjekter - Den eksternt finansierte aktiviteten har økt betydelig; fra kr 45,8 mill. kr i 2014 til måltall på kr 118 millioner for 2022.
- Nye studieplasser - fakultetet har tatt imot nye studieplasser og utviklet nye studietilbud spesielt knyttet til Media City Bergen, IKT-feltet (også kunstig intelligens), Grønt skifte, lektorutdanning, Økonomi og informasjonsteknologi.
- Økt studiepoengproduksjon. Ikke bare en økning i studenttallene, men hver student avlegger i snitt flere studiepoeng enn tidligere. Her har økningen vært fra et snitt på 43 studiepoeng per student til nesten 49 studiepoeng per student i 2021. Antall årsheter studiepoeng har de siste to årene økt med nesten 500 årsheter.

Fakultetets plan fremover er fortsatt inntektsvekst, fokus på effektivisering og gevinstrealisering og utvikling av kompetansen i den administrative staben.

2.5 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser

Søkertall

Gode søkertall til studieprogrammene viser at fakultetet har et attraktivt studietilbud. Ved opptaket til studieåret 2022/23 hadde fakultetet 2658 førsteprioritetssøkere til bachelorprogrammene. Selv med en nedgang i antall førsteprioritetssøkere sammenlignet med de to siste årene, så er inntakskvaliteten på nivå med tidligere år, og en større andel av søkerne takket ja til studieplass i 2022 enn de siste årene. Fakultetet hadde i 2022 731 kvalifiserte førstevalgssøkere til masterprogrammene, noe som er en liten nedgang fra 2021. Nedgangen er først og fremst knyttet til de engelske programmene. De norske programmene har hatt en jevn stigning i antallet kvalifiserte førstegangssøkere de siste fem årene.

Studiepoeng og kandidatproduksjon

Studentene på SV-fakultetet har hatt en betydelig økning i antall avlagte studiepoeng

per student fra 43,32 studiepoeng per student i 2016, til 48,7 studiepoeng per student i 2021. Det har vært en særlig stor økning i studiepoengproduksjonen per student under pandemien.

Kandidatproduksjonen på bachelornivå har hatt en kraftig økning de siste tre årene, fra 419 kandidater i 2018 til 615 kandidater i 2021. Også på masternivå hadde fakultetet i 2021 rekordmange kandidater. Totalt fullførte 235 kandidater masterprogram i 2021, noe som er 57 flere enn i 2020

Utvikling av nye studieprogram

Flere av fagmiljøene ved fakultetet arbeider med å utvikle nye studietilbud. Utviklingen av nye studieprogram forutsetter i utgangspunktet tilføring av ferske midler til instituttene i form av nye studieplasser. I tillegg til ressursene som kreves til undervisning, sensur og administrasjon av nye program, er det også selve utviklingen av programmene ressurskrevende.

Studieprogram under utvikling:

- Institutt for politikk og forvaltning har arbeidet med en større omlegging av Master's program in Public Administration, med planlagt oppstart fra høsten 2023. Det nye programmet, Master's program in Politics and Governance of Global Challenges, innebærer blant annet en vektlegging av globale utfordringer og tydeliggjøring av utdanningens arbeidslivsrelevans. Vi ber om 20 studieplasser til programmet.
- Institutt for sosialantropologi har samarbeidet med Roskilde Universitet om opprettingen av en *Joint dere Master in Migration and Integration* med støtte fra Nordisk råd. Programmet ble vedtatt opprettet i UiBs universitetsstyre i 2021, men dessverre ble programmet ikke akkreditert i Danmark. Instituttet arbeider videre med muligheten for å starte opp programmet med samarbeidspartnere ved UiB. Vi ber om 20 studieplasser til programmet.
- Institutt for geografi utreder mulighetene for å etablere et engelskspråklig *masterprogram i anvendt fjernmåling* (applied remote sensing) og geografisk informasjonssystem (GIS). Vi ber om 20 studieplasser til programmet.
- Det foregår en dialog mellom SV-fakultetet og HF-fakultetet om et studietilbud innen filosofi, økonomi og politikk (*PPE*). Studietilbudet vil være et samarbeid mellom Institutt for økonomi og Institutt for sammenlignende politikk og Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (HF). Vi ber om 10 studieplasser til SV-fakultetet og regner med tilsvarende antall studieplasser for HF fakultetet.
- Institutt for informasjons- og medievitenskap har ett *masterprogram i spillstudier* under planlegging. Programmet er et samarbeid mellom forskningsmiljøer innenfor dataspillforskning ved Institutt for informasjons- og medievitenskap og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (HF). Vi ber om 10 studieplasser til SV-fakultetet og regner med tilsvarende antall studieplasser for HF fakultetet.

3 Langtidsbudsjett for perioden 2024 – 2026

Tabell 3 Langtidsbudsjett for inntekter

Budsjett GB (i 1000 kroner)	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026
Basis	151 842	154 541	155 912
Resultatbasert uttelling åpen ramme	141 382	152 294	163 369
Resultatbasert uttelling lukket ramme	23 972	27 196	29 098
Delsum annuum	317 196	334 030	348 379
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	67 386	74 746	76 986
Øremerkede midler annet	12 650	12 115	14 554
Delsum øremerket	80 036	86 861	91 540
Sum KD-inntekt	397 232	420 891	439 919
Instituttinntekter annuum	6 315	6 500	6 689
Instituttinntekter øremerket	-	-	-
Sum instituttinntekter	6 315	6 500	6 689
GA-inntekt som settes av for investeringer	-	-	-
GP-inntekt som settes av for investeringer	-2 976	-3 063	-3 152
Investeringer finansiert av BOA	-1 213	-1 249	-1 285
Avskrivningsinntekter	6 000	6 000	6 000
Inntekter til investering/avskrivning	1 811	1 688	1 562
Sum grunnbevilgning	405 358	429 079	448 171
Bidragmidler NFR	66 300	68 289	70 338
Bidragmidler EU	28 750	29 613	31 093
Bidragmidler andre inkl. oppdragsmidler	37 000	39 147	41 473
Sum bidrags- og oppdragsmidler	132 050	137 048	142 904
Sum totalt inntektsbudsjett	537 408	566 127	591 075

Tabell 3 viser et estimat på antatt inntektsutvikling i årene 2024-2026. Det er lagt til grunn en rekke forutsetninger for å nå disse inntektsmålene. Det er lagt til grunn en lønns- og prisstigning på 3,3 %, 0,5 % effektiviseringskutt i hele perioden, og 0,6 % for prioriterte formål UiB. På grunnbevilgningen forventer fakultetet en positiv vekst i basis basert på forventning om noen flere studieplasser, videreføring av midler for en fast stilling, midler til emnet i bærekraftig innovasjon og kodem-light og reinvesteringer i utsyr til MCB, samt en forventning om andre øremerkede bevilgninger. Det forventes videre en positiv vekst i resultatinntekter både i åpen og lukket ramme. På utdanningssiden forventes en fortsatt god vekst basert på økning i studentopptaket og at studiepoengproduksjonen pr student har økt betydelig de siste årene (fra 43 til 49 stp/st). og at fakultet har startet opp flere nye studietilbud. Kandidatproduksjon antas også å øke. Fakultetet jobber med å øke rekrutteringen til master og har nå 3 studietilbud på integrert master. De integrerte masterprogrammene økonomi og informasjonsteknologi og lektorutdanningen vil få første kull med kandidater i 2026.

Videre er det grunn til å forvente vekst i antall utvekslingsstudenter nå som pandemien er over. Vi forventer også vekst i antall doktorgrader, pga. økningen av stipendiater i BOA-aktiviteten, inkludert SFlen, og en forventning om at SV-fakultetet får et høyere måltall for rekrutteringsstillingene i grunnbevilgningen. Videre har vi lagt til grunn en forventning om øremerkede midler til ulike formål gjennom perioden.

Når det gjelder BOA-aktiviteten har vi lagt til grunn at vi fortsatt lykkes med det målrettede arbeidet som gjøres for å øke BOA-aktiviteten. Prognosen for BOA-aktiviteten i 2022 er kr 118 mill., og måltall for 2023 er kr 125 mill. I langtidsbudsjettet

legger vi til grunn at BOA-aktiviteten vil øke til kr 143 mill. i 2026. Dette er en vekst på 21 % sammenlignet med prognose 2022 og 14% sammenlignet med måltall 2023. Det er budsjettert med størst vekst i 2023 og 2024. Dette er i hovedsak knyttet til vekst i EU-porteføljen vår, men det er også en del aktivitet i prosjektene våre som var planlagt i de to korona-årene, som skal gjennomføres. Fra 2025 er det budsjettert med en mer moderat vekst. For å vokse er vi avhengig av at summen av prosjektene som innvilges er større enn de som avsluttes. Langtidsbudsjettet forutsetter at vi fortsatt lykkes med å få tilslag på nye prosjekter. Herunder at vi får et EU- prosjekt med litt størrelse og et større prosjekt finansiert av andre kilder hvert 2-3 år. I tillegg forutsettes det at noen pågående prosjekter får videre finansiering.